

V Praze dne 13. července 2012
Č.j.: 721/12

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu

zákona o omezení plateb v hotovosti

I. Úvod:

Předložená RIA je formálně sestavena v požadované struktuře – definuje problém, možnosti řešení, jejich výhody a nevýhody a jejich kvalitativním porovnáním dochází k preferovanému řešení.

Navržená řešení v Návrhu zákona spočívají mimo jiné v rozšíření omezení hotovostních plateb pro české občany i v zahraničí a zahraniční občany v České republice. Dále se navrhuje vztáhnout limit na hotovostní platby (Kč 350.000,-) na věcně související platby bez časového hlediska.

Dopady navržených variant jsou uváděny ve vztahu k současné regulaci. Materiál obsahuje kvalitativní analýzu (minusová a plusová znaménka v tabulkách). Postrádá však kvantifikaci o očekávaných ekonomických dopadech ať už pozitivní, či negativní.

Je třeba zdůraznit, že navrhovaný zákon je “česká iniciativa” a stejného řešení by bylo dosaženo jednoduchým doplněním zákona o praní špinavých peněz.

II. Připomínky a návrhy změn:

Výběr „vítězných“ varianty je často velmi těsný – např. jaký je měřitelný rozdíl mezi variantou 1 a 3 na str. 8 (tj. analýza na koho a kde se má omezení hotovostních plateb vztahovat). Z tabulky plusů a minusů nelze objektivně vybrat „vítězskou“ variantu, varianty 1 a 3 nelze na základě tohoto přístupu dostatečně odlišit.

Materiál postrádá analýzu zátěže, která padá na občany a firmy v souvislosti s omezením hotovostních plateb (jenom pro dokreslení: při nákupu automobilu Škoda Octavia – tj. platba nad 350,000 Kč v hotovosti již nebudete moci zaplatit, přestože byste byli identifikováni a platbu by bylo možné vyhledat). Velmi ztěžuje již zaběhlý obchodní styk ve stavebnictví, zvláště pak při nákupu stavebního materiálu.

Zavedením § 4 odst. 3 “Hodnotou platby v hotovosti, která je rozdělena na několik samostatných plnění, je součet hodnot těchto plnění, jestliže spolu tato plnění souvisejí.” se zavádí další právní nejistota do každodenního života podnikatelských subjektů. Ústní ujištění předkladatelů, že např. při nákupu stavebního materiálu stejného typu na jednu stavbu půjde o samostatné obchodní případy a toto ustanovení zákona nebude aplikováno, je zcela irrelevantní a neodpovídá vlastnímu textu zákona.

Bezhotovostní platba v cizině může být značně komplikovaná a nákladná (občan např. nebude moci jet do Německa, prohlédnout si motorku v bazaru v hodnotě přesahující Kč 350.000,- a na místě se rozhodnout, zda ji koupit a pokud ano, hotově zaplatit a převést do ČR, atd.

Znemožnění hotovostních plateb dělá život občanům a firmám složitější a tyto náklady by měly být v RIA kvantitativně vyčísleny.

III. Závěr:

Předloženou Zprávu RIA je nutno dopracovat o analýzu očekávaných přínosů a dále nákladů, které daná regulace přináší na soukromou sféru, občany a firmy. Je třeba zvážit potřebu samostatného zákona a v tomto zákoně jednoznačně odstranit případné aplikační právní nejistoty.

Proto komise RIA nedoporučuje v této podobě návrh zákona dále projednávat v Legislativní radě vlády ČR.

Vypracovali:

PhDr. Pavel Vacek, Ph.D.
Ing. Jiří Nekovář

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc.
předseda komise